

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget præciserer, at beskyttelsen af privatlivets fred efter § 264 a netop omfatter *private* personer, men ikke offentlige myndighedspersoner under udførelse af tjenesten.

En sådan præcisering er nødvendiggjort af, at politiet i de seneste år har påberåbt sig § 264 a, når man af den ene eller anden grund har ønsket at hindre offentligheden og pressen i at skaffe fotografisk dokumentation for politiets optræden, at justitsministeriet i et vist omfang har støttet politiets opfattelse, at anklagemyndigheden opmuntret heraf har bragt spørgsmålet om sådan fotografering for retten med krav om konfiskation, og at Østre Landsret, omend den i den konkrete sag gik anklagemyndigheden imod, har givet udtryk for den opfattelse, at straffelovens § 264 a må anses for anvendelig på fotografering af politifolk under udøvelse af deres tjeneste.

Når det anses for væsentligt, at beskyttelsen i § 264 a i overensstemmelse med betænkningen om privatlivets fred og med de oprindelige hensigter med bestemmelsen præciseres at omfatte *private personer*, så skyldes det, at det findes væsentligt og måske endda forebyggende mod myndighedsmisbrug og overgreb, at borgerne og pressen har mulighed for at kontrollere offentlige myndighedspersoners tjenesteudøvelse og om fornødent fremlægge dokumentation.

Det skal i denne forbindelse erindres, at anvendelsen af det livsfarlige »blokadegreb« blev benægtet på det bestemteste, indtil der forelå uigenkendelig fotografisk dokumentation, at klare overtrædelser af stavreglementer kun er blevet erkendt efter fotografisk dokumentation, at en urobetjents anvendelse af en stump vandør som våben erfaringsmæssigt aldrig var blevet indrømmet uden fotografisk dokumentation, at politiets teleoptagelser af deltagere i lovlige demonstrationer kun er blevet offentligheden bekendt på grund af fotografisk dokumentation, osv.

Det har i debatten været anført, at også offentlige myndighedspersoner har krav på beskyttelse – også i deres arbejdstid – mod snagen i forhold, som *intet* har med deres tjeneste at gøre. Når et

sådant hensyn ønskes konkretiseret, sker det sædvanligvis ved eksempler af typen: politimanden (eller skolelæreren eller socialrådgiveren) har krav på ikke at blive portrætteret gabende eller pillende næse, *selv om* det sker i arbejdstiden. Det er muligvis denne tankegang, der ligger bag justitsministeriets besvarelser og bag Østre Landsrets fornævnte præmisser, og forslagsstillerne kan erklære sig ganske enige i sådanne hensyn.

Derfor skal det også understreges, at nærværende forslag *ikke* ændrer ved § 264 d, som netop yder en sådan beskyttelse. § 264 d er et forbud mod at videregive »billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden«, og denne beskyttelse gælder enhver person. Med denne bestemmelse opretholdt uændret ses der ikke at være nogen risiko ved den foreslåede ændring af § 264 a.

Problemets opståen

At dømme efter de henvendelser, der indløb til folketingets retsudvalg, opstod problemerne omkring retten til at fotografere politiet i funktion først rigtigt i 1977–78. Det har ifølge sagens natur altid at gøre med konfrontationer, som politiet er indblandet i, og det drejede sig i praksis især om arbejdskampe, boligaktioner og uropatroljens og andre politidelingers optræden i Christiania.

Det forekom stedse hyppigere, at politiet lagde hindringer i vejen for fotografisk dokumentation af begivenhederne enten ved at true folk fra at fotografere eller ved at beslaglægge film og udstyr. Dette skete til trods for at fotograferingen sædvanligvis foregik på frit tilgængeligt sted og således ikke på nogen måde kunne påstås at være reguleret af straffelovens § 264 a.

Justitsministeriets holdning

Forholdet gav anledning til et spørgsmål til justitsministeren om de gældende regler for fotografering (bilag 1). Ministerens svar, som ikke indeholdt ét ord om borgernes eller pressens rettigheder, men derimod udtalte, at fotografering af